

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 ф-ринти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 16.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају и ручбине.

Реч у очи избора црквене општине.

Народни сабор последњи од године 1864¹/₅. један је од најважнији по народ наш, и по томе, што је одлуке донео, које уређују и организују све струге црквено народног живота нашег, почем су сви пређашњи сабори у раду своје ограничени били понајвише само на избор црквеног поглавара, и ако су каква закључења донели, ова света угледала нису, нити су у живот ступила. Дакле овај поменути народни сабор по томе је од велике важности по нас, што су његови закључци, ако и не сви, које је донео, и у неколико преиначени, највишом санкцијом снагу закона добили и од почетка ове године у живот ступају.

Између свију ових закључења, она о устројству школа народних и о уређењу местних правосл. цркв. општина, сваки је радосно добродошлицом поздравео, јер нам се на овом забатаљеном пољу одседа нова и живља радња отвара. Устројство општина одговара преким потребама нашим, јер ће општине на темељу демократичних начела устројене бити, где ће сваки члан правосл. општине суделовати моћи, које подпуно одговара духу цркве православно.

Но како је до данас код нас са правосл. општинама стајало, које се старати морају о свима црквеношколским пословима, нетреба да питамо, то ће сваком познато бити. Осим неколико главнијих места, где црквене општине више по имену, него по самој деловању без сталног темеља постојаше, нити им је био делокруг законом обезбеђен, то свуда скоро, па и у самој сиону пароси са таторима руковаше црк-

веним добром. Народ је пак издржавао, прилагао и радо приносио жртве. Проте су годишње своје визитације од места до места чинили и рачуне прегледали.

Да ли се при оваквом организму напретку надати могло, где чланови цркве нити главног саучешћа, нити одсудног гласа имадоше, може лако сваки расудити. Тако беше све досад, да по имену црквене општине, али у самој делу небеше код нас темељно устројених општина.

Сад је тек први пут добио наш народ право, да се свуда црквене општине оснују, по закону, ког је сабор донео и који је највишу санкцију добио. Овај цео организам општина донешен је на основу самоуправе. Јели већ крајње доба, да делом покажемо, да смо за самоуправу у цркви и школи дозрели, да нетребамо таторства, које ће нас у нашим пословима руководити, него да сами себе управљати умемо, и оно што је по цркву и школу племенито, добро и корисно сами увидити можемо? Сад је до нас самих да осведочимо, да смо за самоуправу дозрели, јер устројство општине биће мерило, по ком ће се свест наша за самосталну радњу оценити моћи.

Сутрашњим даном почињу избори чланова за цркв. општину код нас. Ми се уздамо у свест правосл. грађанства нашег, да ће оно важност овог изборног дела оценити знати, без страсти и себичности овој раду приступити, да крунише свој први посао оним достојанством, који му заиста приличи. О начину избора беше различни мњења, а томе је поглавити узрок, што закон о прелазном стању не узеше обзира, зато видосмо и по други мести различна тумачења. На послетку начин избора сретство је, а цел је главна, да општина већ једаред у живот ступи, свој важан рад одпочне, где ће се и воља и

саучестије све већма развијати у свакој за напредак своје цркве и школе. Нису ли нам свагда црква и школа народне светиње биле, које је сваки од нас као најдрагоценији аманет својих честитих предака неговао, издржавао и подпомагао? Сад кад нам је автономна у цркви и школи законом обезбеђена и воља и тежња за напретком све ће се већма код нас ширити, свест ће се све већма подизати, народне врлине сазреваће у нама више и више, само да страсти и себичности престану, пак да се сложено озбиљног рада латимо!

Недајмо се наговарати, да овог ил оног за члана општине изберемо, јер деца се наговарати дају а не зрели људи. Немојте никога слушати, него по свом уверењу треба да радите. Од избора нико не би требало да изостане, јер то би баш показало, да нисмо зрели за самоуправу, која нам је дана. „Све ми је једно, ил овако ил онако испало;“ то би зло било, кад би когод помислио, јер где нема постојане воље и ревности за своје најсветије аманете, ту добра бити неможе, ту се никаквом напретку ненадај! Сви дакле, који су год позвани, треба да учествују у избору православно општине, у овом првом и важном послужању нашем, равнодушни не смемо бити, јер би ту штета ненакнадима по нас саме била. Шест година ми поверавамо овој општини, коју изабрати сад намеравамо, руковање нашег и црквеног и школског добра, зар ту ми можемо равнодушни бити? Онде, где ће сваки од нас жртве и то знамените жртве давати, зар да не пазимо и нехајемо, коме у руке поверавамо?

Зато треба да пазимо, да бирамо људе поштене, савестне, који ће по души и чистој савести својој општинском управљати.

*

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. У јучерашњој седници општинског већа читана је окружница, с којом ново наименовани земаљски поглавар овог ђенералата поздравља потчињене му власти, јављајући им, да је високо своје звање вршити отпочео. Ова је окружница појава једна, какве можда није било одкад војена граница постоји. „Слога и једнакост, закон и слобода“ проглашују се у том акту војеног команданта као основице владе и царства! У тој окружници нема ни оних опомена строгости, које досад сачињаваше главни део таквих аката. Дух слободе и једнакости дише из сваког ретка ове окружнице, која је написана ретким немачким слогом. Сретно да бог да!

У истој седници решено је коначно у распри Ивић-Пајићевој, у којој је г. ђенерал посредовао, и то на основу одборовог предлога. Мило ће нам доиста бити, ако неузморамо у будуће такве непријатне појаве бележити.

Смешна нам се видла жалба г. Игњата П. Јовановића на уредника овога листа, јер је она са свим не основана. Нама се чини, да је исти г. општинар тиме хтео само прилику добити, да своје заслуге по општину навађа и општу пажњу на се да обрати. О тим тако званим заслугама г. И. П. Јовановића немамо шта говорити, као што нам се исти као одвише незнатна особа чини, да о њему много речи губимо. О црквено општинском раду ове недеље имамо само толико да јавимо, да је општина штампан позив на бираче издала, и сваком поједином бирачу листу свију православних овдашњих становника, који бирати и изабрани бити могу, доставила. Таквих има више од 800. Избори почињу сутра у понедељник и трају до четвртка. Састављање те листе стало је доиста труда, и лако је можно да је ипак који бирач изостао. Позив на бираче општине овако гласи:

„Браћо! Подписано заступништво црквено школске општине, на основу највише ц. кр. уредбе од 10. августа 1868., с којом се закључци српског народног конгреса од 1863/4. године потврђују, доставља до знања сваком да по овоме закону општинари црквени изабрати се имају. Заступништво предајући овај еписак у руке бирачима, позива сваког да у избору учествује с тим пре, што ће ново изабрани скупштинари имати

порезати парохијал. Бирачи су сви мушки, који су 24. годину прешли; а сви они, који су 30. прешли могу бирати и изабрани бити. Искључени су пак од права бирања они, који су због каквог злочинства осуђени. Ако је који превиђен и није у ову листу увршћен, нека се пријави г. председнику проти Живановићу најдаље до недеље 16. о. м. Избори скупштинара биће у школској дворани код свето-богородичне цркве 17., 18., 19. и 20. фебруара о. г. сваки дан од 8—12 пре, а од 2—6 после подне. Сваки бирач добиће у дворани од председника лист хартије, на који ће или сам, или кроз другог од општине одређеног уписати 90 лица, од којих има бити 60 из дољње, а 30 из горње вароши. Осим тога може сваки још 24 избрати, који ће поунити места они скупштинара, који ће у одбор бити изабрани.“

(Општинско веће 15. фебруара.) Председник: г. Градоначелник; извештач: варошки управитељ г. Кара; перовођа: полицијни адјункт г. Манџул; мајстратски приседици: мајстратски саветник г. П. Петровић, г. г. варошки претставници К. А. Петровић и Ђ. Солар. Општинара било је двадесет. У седници, која се у пол 10 часова отпочела и пре и после подне трајала налазио се и варошки индустријер г. Штајнер.

Кад је г. Градоначелник седницу отворио хтео устане општинар г. Игњат П. Јовановић и рече, да хоће пре него што ће се већање отпочети жалбу да изрекне, која се тиче његове личности. У извештају „Гласника“ о последњој општинској седници стоји, да је он (г. Игњат П. Јовановић) питао: зашто општина да троши 600 форинти на сирочад? То може да изазове мржње сиротиње против говорника, а он је говоривши у тој ствари са свим друго што мислио. На то је г. Игњат П. Јовановић своје заслуге набрајао, које је стекао по општину. Међу осталим рече, како је једанпут узео аренду надајући да ће добити имати, али на том послу изгубио је 3000 форината. Г. Градоначелник као и неки општинари рекоше му, да оно није никаква увреда. Сви приповињају ревност г. И. П. Јовановића у општинским делима. Ту је г. Пециковић рекао, да је нападање на поједине личности обичај реченога листа. На то се удали г. Игњат П. Јовановић да донесе речени број „Гласника“, из кога је други варошки претставник г. Солар односно место прочитао, на што су г. Игњата П. Јовановића уверавали, да ту није ништа вређајућег или лажнога јављено.

Г. Градоначелник на то прочита једну окружницу државног ратног министарства, која говори о незаконитости давања и примања мита, и да ће се најстрожије са сваким поступати, који би томе противно радио. Повод беше тој окружници, што је више примера такве незаконитости до знања министарства дошло, особито у најновије доба од стране једног панчевачког учитеља, који је покушао у некој личној ствари митом до цели доћи. Прочитавши министарску уредбу и г. Градоначелник пропрати иету од своје стране и рече, да је мита ружно сретство, с којим се у данашње време више до цели доћи не може. Отворено и поштено поднашање у сваком случају најбоље је сретство. Сад је дошла на ред предвидљива окружница што је 10. о. м. издао нови наш земаљски поглавар, подмаршар Јосиф Вебер. Ова окружница

није две стране, и прочитана беше од г. Градоначелника са увишеним гласом. Она од прилике ове је садржине: „Данас сам узео у руке војну команду над 23. граничарском дивизијом, ступам дакле на чело управе области једне, за коју ми срце топло куца и војој сву своју симпатију поклањам, на коју она има право услед славне своје историје и ваљаног духа својих становника. Као што сам осећам тешку дужност двогубног мога звања као војник и земаљски поглавар, тако исто хоћу да су и они, којима су намењене моје речи, без умора ревностни и да разумно схваћају нове установе, под којима живимо, као и време у које нам делати ваља. Они треба поштено и слободно у томе да се покажу.“ Говорећи војницима о врлинама, с којима се они носе и диче, и повизајући их да се користе искуством скорашње прошлости, пређе писац окружнице на поље управе и рече, „како у војеном животу тако исто и у политичном завладаше нова начела. Помреше и поредак, слога и једнакост, закон и слобода, то су челични стубови, на којима хоће височајши наш цар и краљ да му царство почива.“

Није од потребе много препоручивати оваква увишенија начела, а да се иста не уважавају, унапређују и заштићавају! Она држава, која их не уважава, сама поткопава свој темељ и одрекне се своје будућности! Ми ћемо та начела уважавати, унапредити и заштићавати тиме, ако се у поштовању закона сложимо. Поштовањем закона постану дужности свете, заштићавају се права и чува се слободан рад, па то ствара оно радосно и самосвестно заједничко деловање, којим се велики успеси постижу.

Ове опоменујуће речи управљам на вас, велике и мале, богате и сиромашне, с тим уверењем, да ће се, ако их послушате и по њима поступате, настанити у овим лепим крајевима царства трајуће благостање, срећа и благослов. А да то тако буде, то је прва жеља, коју ја као земаљски поглавар ове области њезиним становницима посвећујем.“

Ова окружница, коју општинари са највећом пажњом саслушаху, учинила је на све присутвујуће велики утисак, и ваше њих изразивше своје задовољство преко тога. (Свршиће се.)

— Пре неки дан беше полицијом удаљено из наше вароши лице једно, које се издало за лекара, што може да излечи од сваке болести, а диплома му гласи да је зубни лекар. Конфисковаше му око 800 флашица са балзамом, коме он приписује силу, да може од свашта излечити. Овај је човек родом Та-лијанац, који никаки други језика не зна, но при свем том је себи такво поверење код простог света умео стећи, да му из целе околине, па из саме Бачке, слешци, сакати и т. д. долазише да их излечи. У онај дан, кад је морао Земун оставити, било је ту више од 250 душа лечења ради са стране дошло. Нечудимо се толико простоме свету, што верује у шарлатанство, али нам је загонетка, што то чинише људи вишег реда. Исто тако чудимо се региментској власти, што тог човека трпи у суседном селу Бежанији, кад се преселио, кад га је овдашња власт из вароши кренула. На Земун тако је огорчен, да неће да лечи Земунце, који су му отишли у Бежанију.

Пропи- седмице држала је по-
ција прописану визитацију по ду-
ћанима због мера. Том приликом
нађено је више теразија и кантара,
који непоказаше право. И код ме-
сара прегледа је стока, која је сва
нађена да је здрава, само неколико
комади као одвише мршави, несмеју
одмах клати.

— Из суседног Баната добили смо
од редовног нашег дописника под
насловом: „Нешто из панчевачког оп-
штинског већа“ овај допис: „Говор
о једнакости и равноправности чује
се свуда на све стране. Речи „сваком
своје и једнаки терет једнако право“
постале су пословицом. То се, велим,
само говори, али чим се дође до
ствари, до извршења поменутих ре-
чи, одма се другчије ради. Онда се
себичности појављују и сваки равно-
правност само за себе иште. Тако
ових дана, суграђани панчевачки ка-
толички Немци равноправност себи
самима присвајаше и истинитост ових
речи јавно у већу општинском де-
лом потворише. — Вадава су Срби
спомињали своје суграђене, да се
уклони она неправда, што се из
провентске касе, у коју и српски
новац утиче, изузетно немачко учи-
тељство и свештенство католичке
вероисповести плаћа; а српско и
евангеличко свако себи оставља. Уз-
луд су Срби зактевали приближење
к заједницама и е једним кораком са-
мо од стране католички Немаца;
изјављујући да ће њима на сусрет
е тројином толико радо и вољно за-
љубав братства и јединства присту-
пити. Све оста без успјеха. Немци
изрекоше да не могу приступити к
заједници! Ако у немачке школе (е
тога што је језик немачки, језик
државни) и друга разних вероиспо-
вести и народности деца приступа
имају; пак зато заједнички новац за
све употребљава се, нека и било.
Али питање је, зашто да се новац
других вероисповести на само ка-
толичко свештенство овдашње из-
даје? Зашто да се једна вероиспо-
вест уважи, а друга не? И тако
Србима панчевачким у њиховом делу
равноправности са суграђанима сво-
јима католичким Немцима не остаје
друго, него пут рекурса или про-
теста предузети. Ето како се „сва-
ком своје“ даје. — У том заиста на-
челном питању нису могли општи-
нари Панчевци до јединства доћи,
и то због народности и вероиспо-
вести; али има предмета, где нестоји
у путу вероисповест и народност,
пак се опет странпутице, а не по
основима, којих се други срећни на-

роди придржавају поступа. . . Зна
се да је трговина благостање свакој
држави или поједином месту; и то
слободна неограничена трговина, а
не везана којекаквим прописима, што
слободан обрт трговине крате. У
таковима прописима показало се пан-
чевачко веће сложено; јер већи део
већника сложио се за нека ограни-
чења при куповању хране. Већина
и Срби и Немци закључише: да је
само у известне дане слободно храну
куповати. У неке дане сваком и на
сваком месту у вароши; а у друге,
само на тржишту. Ван вароши ни-
где да несме нико купити, само они
који свиње гоје и оборе ван вароши
имају; али ако би овима хране пре-
остало, да исту несмеду у варош
увозити. Прописи овакови заиста су
жалостни по трговину, што човек не-
сме кад и где хоће што купити и
своју куповину да није властан, куд
жели преместити. Невидили се из
закључења овог, да је што друго а
не напредак трговачки руководило
већнике панчевачке у њиховом за-
кључку. Таковим ограничењем оте-
жан је и сељанима довоз хране. Сви
сељани, кад је рђав пут радије ван
вароши храну продају. Примером се
зна, да Доловци, Новосељани и
Францелдци радије иду четири
штације далеко у Вршац по каме-
нитом путу, него у Панчево једну
штацију далеко, по познатом про-
ваљеном панчевачком путу. У тако-
вом случају сељани продају храну
ван вароши, пак после е празни коли
лакше долазе, ако потребе имају у
варош. Давање повода сељанима, да
по други мести храну продају, до-
носи очевидну штету по варош; а
Панчевци е тим показују да трго-
вачки појам, кад му слободан полет
крате и препреке у развијању ста-
вљају, слабо свађају. Ђ. (Колико нам
је познато, речени закључак на то иде
да се куповање и продавање хране
па једном месту концентрује, што је
боље како за купце тако и за про-
давце. Такве концентрације робе
постоје свуда по главним светским
тржиштима, у Енглеској и Герма-
нији, и много допринесоше, да се
радње регулишу и правом тргови-
ном постадоше. Трговина, а не шпе-
кулација од добре је последице по
економно стање становника, а шпе-
кулација, служиће се често неко-
ректним средствима противна је кон-
центрацији радње. У.)

— Из Београда добили смо два
дописа, али ни једног од редовног
нашег дописника. Ми их можемо
само у одломку печатити. Допис је-

дан вели, како су се бивши министри
договорили међу собом, да праве
влади опозицију, „али верујте да
нећеју успети, јер их свет гледа
као крава мртво тело.“ Потом се
тужи дописник на београдску по-
лицију, која је издала наредбу, „да
пиљари пре 9 часова пре подне не-
смеју од сељана куповати живину.“
Неодобравајући тај поступак поли-
ције, додаје дописник: „али наши
чиновници удешавају како је за њих
боље, а народ нека пати. . . .“ „За-
ставу“ код нас почешће забрањују,
али ми опет те забрањене бројеве
читамо. Да се боље види карактер
наше полиције ево једног случаја.
Омладинска овдашња дружина „По-
братимство“ решила је да даје „село“
па се обрати полицији за дозволење.
Но ова то не хтеде дозволити, већ
је упутила дружину да тражи до-
зволу од више власти; а кад траже
дозволу Кратки Башици, арапи или
за циркус, онда их не упућују на ви-
шу власт, па даду одмах дозволу.“

Из другог београдског дописа ово-
лико можемо да саопштимо: Јуче
(у Петак) је обнародовано да се
забрањује пренос крајцара из Ау-
стрије у Србију, ако ухвате кога
који преноси, губи половину вред-
ности оног новца. А кад је пре
неки познати господин у друштву
са својим братом знајући да ће да
се побију крајцаре, пренео из Влаш-
ке толико хиљада, те их је расту-
рио, после побијене беху, да је на-
род толко штетовао, нико зато и
ни бригеша. — Добисмо „Тежака“,
илустровани лист за пољску при-
вреду, кога издаје овдашње „дру-
штво за пољску привреду“ а уре-
ђује г. М. М. познат овде као чо-
век, који зна од свачега по нешто,
па се и не надамо многоме од „Те-
жака“. — Један брат хтео је да из-
даје „Слогу“, часопис за омладину,
па се обратио г. министру унутраш-
њих дела, за одобрење, и овај од-
прилике ево шта каже: Онај који
хоће да учи публику ваља да је
сам учен. Па како је молиоц још
ђак, то саветује г. министар, да про-
дужи учити се, па када из школе
изађе и кадар буде публику учити,
он може предузети издавање јавних
списа, из којих ће публика имати
шта да научи. . . .“ Дописник по-
том вели, да је молиоц одбијен, и
покуша да побија разлоге г. ми-
истра. И о учитељским зборовима
који се држе сад у Београду, и у које
сам г. министар просвете долази,
изрекао је дописник оштру осуду,
а о недељним школама вели, да нај-
боље ненапредују стога, што ученији

људи неће да се приме предавања, неки који раде само да се зове да предају у недељним школама.“

— 24. о. м. долазе Њ. В. цар и царица у Загреб, и ту ће се три дана бавити. Оданде ће преко Карловца и Ријеку посетити. У Загребу чине велике припреме, да владоаца што сјајније дочекују. Из свију крајева Хрватске и Славоније, па као што чујемо и из нашега Срема, одлазе депутације тога ради у Загреб. Овдашња паробродска агенција наредила је на ту цел ванредну пловидбу сепаратне лађе до Сиска, која ће у Среду да пође из Земуна.

— Изишао је краљевски рескрипт, с којим се сазива угарски сабор у Пешту месеца Априла.

— Еврејски конгрес у Пешти довршио је своје послове о организацији еврејских општина и школа.

— Прошле суботе страшна се несрећа догодила на јадранском мору на четири часова удаљено од острва Виса. Царска фрегата „Радецки“ са 30 топова и 340 морнара пропала је са свим, што се чебана на лађи запалила. Само 20 душа су спасене, но међу овима налазе се више рањених. Највише погинуше ту браћа Далматинци.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Беч, 15. фебруара. (Телеграм.) Банатске шенице у Бечу 86-фунт. по 4.60; бачке шенице у Буру 83½-фунт. по 4.07 за готово, тиске шенице у Буру 88-фунт. по 4.70—75; пожунске шенице у Пожуну 86/87-фунт. по 4.40 за готово. Мађарске зоби транзитом 44-фунт. по 1.88, 50-фунт. по 2.20. Промета у шеници беше 40.000 мерова.

Стање воде Саве.

Код Земуна:

У четвртак 13. фебруара: 8 с. 5 п. над нул. Суво.
„ петак 14. фебруара: 7 с. 10 п. над нул. Суво.
„ суботу 15. фебруара: 7 с. 6 п. над нул. Суво.

Код Митровице:

У четвртак 13. фебруара: 3 с. 6 п. над нул. Суво.
„ петак 14. фебруара: 3 с. 5 п. над нул. Суво.
„ суботу 15. фебруара: 3 с. 3 п. над нул. Ветров.

Код Сиска:

У четвртак 13. фебруара: 0 с. 3 п. над нул. Мутно.
„ петак 14. фебруара: 0 с. 2 п. над нул. Мутно.
„ суботу 15. фебруара: 0 с. 1 п. над нул. Суво.

Земун. У прошлу недељу 9. о. м. имао је главни одбор економног друштва прво своје заседање, у коме су ови предмети дошли у претрес: 1. да се варошкој општини препоручи, како би се што пре стари бикови са младима заменили, и да ови нису старији од три године

и лепог узраста да су. Друштво ће се старати, да препоручује сретства, како би се могло стокарство побољшати. 2. Управитељ јавља, да се шанац око земљишта већ копа, које је општина друштву на уживање уступила. 3. Управитељ јавља, да су кобиле у Францталу услед закључка главне скупштине избројене, и да ту има преко сто кобила 14 шака високих, а свега биће око 200 кобила. Решено је, да се виша власт замоли, да се у нашу варош три разне племенитости ајгира из царских ждребана поставе. 4. Г. Ђорђе пл. Спирта хоће, да се одбор за сходна сретства побрине, да се наши усеви марвом не тамане. Решено је, на местну власт са писменом молбом обратити се, како би се у будуће забранило да марва не пасе на усеви. 5. На питање мађистрата, шта да се ради са субашама, одговори се, да се ови са новима измене, а ови да буду дужни, уједно и винограде чувати. Још закључује одбор, да ће друштво 4 надзорника поставити, који ће надгледати субаше. Одбор препоручује општини, да је време, да се и други говедари наменују. 6. Г. потпредседник предложио је, будући да се на банатској страни покрај Дунава насип већ прави, те се имамо бојати, да ће нам вода наше винограде потопити, то да се нужни кораци учине, како би се томе што пре доскочило. Решено је, да се друштво у том смислу писмено на мађистрат обрати. 7. Збор набавке штампарских ствари изабран је одбор од три лица, а за друштвеног благајника мађистратски саветник г. Петровић, за контролора г. М. Стојановић. Г. управитељ и г. тајник заједно с једним стручњаком води ће бригу о кући учитељевој.

Земун, 15. фебруара. Хрватска ескомпт-банка даје својом окружницом изданом текућег месеца на знање, да је у Сиеку установила свој филијал под управом г. Карла Сунка, који ће заједнички са г. Томом Дуцманом или Морицом Пикером фирму потписивати. Иста окружница јавља, да ће се речени бански филијал поглавито са комисионалним куповањем и продајом продукта (хране) занимати, као што ће на робе давати новце, и старати се за магазе и шпедицију истих. Банка обећа пробитачне услове онима, који су с њезиним филијалом у свези, и нада се да ће с тога многи трговци ступити с њоме у радњу. Окружници беше прикључен извештај о житарској радњи прошле недеље на си-

сачкој пијаци, каквог не ре- довно да издаје речени филијал.

Земун. Извештај о обрту земунске шпедиције месеца фебруара 1869. г.

П р и м а њ е.

Пређашња готовина благајне . . .	ф. 29296.94
Разни улови . . .	9849.79
Уплаћени зајмови . . .	27.—
Уплаћени зајмови на залог . . .	370.—
Уплаћене менице . . .	5250.—
Камате од зајмова . . .	704.84
Камате од зајмова на залог . . .	6.72
Камате од ескомт. меница . . .	316.68
Доходак од штампарских ствари . . .	14.35
Провизија и писарина . . .	171.37
Камате од касније уплаћене готовине . . .	1.10
Непосредна штемпларина . . .	—70
Ванредни зајам . . .	68.56
Свега	ф. 46078.05

Д а в а њ е.

На уложнике повраћено . . .	ф. 5172.85
Камате од уложених капитала . . .	26.80
Дати зајмови . . .	4960.—
Дати зајмови на залог . . .	584.—
Ескомт менице . . .	20360.59
Разни трошкови . . .	6.06
Плата званичницима . . .	116.66
Награде . . .	39.—
Ванредни зајмови . . .	6.33
Штампарија (штемпови за акције) . . .	63.16
Готовина благајне . . .	14442.60
Свега	ф. 46078.05

Земун. Последњих осам дана ове су просте теретне лађе прошле савошће за Сисак: лађа Мате Кеглића из Земуна са 8000 вагана кукуруза; лађа Н. Николића из Сегедина са 9000 вагана кукуруза; лађа Михајла Лучића из Сегедина са 7000 вагана делом кукуруза, делом шенице; лађа Стевана Магута из Сегедина са 7000 вагана кукуруза; лађа Мориурга са 5188 вагана шенице.

Земун. (Званично.) Ст. бановачка кумпанија даје на знање, да ће се у Сурдуку 18. фебруара (2. марта) пуниларске земље јавном лицитацијом на годину дана дати под вакум. То исто 20. фебруара (4. марта) у Белегишу, 21. фебруара (5. марта) у Нов. Бановци и у Батајници а 22. фебруара (6. марта) у Ст. Бановци.

Београд, 14. фебруара. (о. д.) Прошле ове недеље није никаквих пазара било у болтаџија, а бакалски и гвожђарски послови беху средњи, док су брашнарима прилично пролазили. И житарска радња је посве слаба, само се пазарило толико колико то местна потреба изискује, а довоза у храни било је приличног. Цена је шенице 72—76, ражи 58 до 62, јечму 54—55, зоби 52—54, кукурузу 50—52 гроша. За Сисак товаре се два шлепа.

Прилична била је ове седмице радња са продуктима, од којих има на пијаци највише овчијих кожа српских и козијих турских, па и лоја; но знатно пролазе само козије и јареће српске. Цена је вуни 13 до 14 гроша ока; кожама овчијим маторим саланским 27—28, сељачким 22—23; козијим турским 25—27, саланским српским 29—30, сељачким 24; јагњећим 18; јарећим 19—20; кавлацима 14—15 гроша чифт.

www.Мастис нема много на пијаци а цена јој је $7\frac{1}{2}$ гроша; али довољно има лоја по $7\frac{3}{4}$ гр. Мед цеђени је по $3\frac{1}{2}$, нецеђени по $2\frac{3}{4}$ —3; восак по 27; ораси по 1 гр., но нема купца. Шљивама је цена 115—125 гроша товар. Ракија од $8\frac{9}{9}$ гр. 40 до 46 пара, пасуљ пак 36—38 пара ока.

Зверки нема још на пијаци.

— Државна добра у Београду, која су пре турска била, продаваће се од 6. Марта о. г. па док се не продаду сваки дан пре и после подне на месту а преко управитељства вароши Београда.

У Шапцу, 14. фебруара. (В. Р.) Како прошасте тако и ове недеље бијаху нам довози врло слаби, и ако је цена од сваке поједине хране прам њеној каквоћи и стању горњих пијаца доста висока. У нас продаје се шеница по 70, кукуруз по 48—50, јечам по 53—54, а зоб по 56—57 гроша 100 ока. — По

овако високој цени не поднаша извоз ни за куд, јер уз ово има извозних трошкова и ђумручине, која је у ово време превише велика, јер износи 6 до 10 гр. чар. на сваки 100 ока.

Ракије довози се прилично и то највише од 6—8 гради и плаћа се по 36 до 42 пара ока. Шљива сувих имаде још у пијаци и ишће се за њих 140 до 150 гр. Кожама, којих доста има, никаквог пролазка нема. Маст по $7\frac{1}{2}$ до 8 гр. а пасуљ 34 до 38 пара ока,

Ових дана покрену се жеља у кругу отменијих грађана овдашњих, а нарочито добрим разлогом нашега кмета г. Д. Главинића, да се и код нас штедионица установи, те да се тиме у опште сваком сталезу, а нарочито онима одлакша, који уз највећу материјалну сигурност неће имати нужде, као досад, $1\frac{1}{2}$ и $2\frac{0}{100}$ месечно плаћати,

Сисак, 9. фебруара. (А. Г.) Довози беху знатни ове недеље, и све што је довожено продато је по угњетеној цени, једно што сметње у примању робе од стране жељезнице још постоје, друго што вода јако опада, те не могу лађе код колодвора пристајати, па с тога знатни су трошкови преноса из лађа у магаци. Уа то долазе нам вести из Трета и иностранства, које чинише да су цене попустиле, при свем том, што течај дуката скаче, но и овај је данас натраг ударио.

Сав обрт са храном беше ове седмице 56800 вагана, а од ШЕНИЦЕ је продато: 3000 вагана панчевачке 79 и 82/83-фунт. по 3.25—85 у колодвор стављено; 12500 вагана банатске 82/85-фунт. по 4.30—36—40 до 4.84 $\frac{1}{2}$ —86; 400 вагана бачке 81-фунт. по 3.90; 8600 вагана тиске 84 $\frac{1}{2}$ /86-фунт. по 4.35, 85/86-фунт. по 4.40—43; 1000 вагана бечејске 88-фунт. по 4.70.

Од банатске $\frac{3}{4}$ жита продато је 300 вагана 80-фунт. по 3.—, а од сремске наполице 700 вагана 78/80-фунт. по 2.90, 76-фунт. по 2.70.

КУКУРУЗА продато је 21600 вагана, и то 4000 вагана босанског решетаог 84/85-фунт. по 2.10 банатског 20.000 вагана 83/84-фунт. по 2.20—22, хрватског 600 вагана 84-фунт. по 2.10.

ЗОБИ продато је свега 5700 вагана, 500 вагана хрватске по 3.40, и 5200 вагана босанске по истој цени, и то бечка цента.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	10.	11.	12.	13.	14.	15.
	Ф е б р у а р а .					
Дукат цесарски	5.78 $\frac{1}{2}$	5.78	5.76	5.76 $\frac{1}{2}$	5.77	5.79 $\frac{1}{2}$
Сребро	120.75	120.50	120.25	120.25	120.25	120.50
5% металици	61.90	61.90	62.—	61.90	62.—	62.55
Ови с кам. мај—новем	61.90	61.90	62.—	61.90	62.—	62.55
5% народни зајам	67.90	68.05	68.15	67.90	68.30	69.15
Акције народне банке	717.—	720.—	724.—	725.—	728.—	725.—
„ кред. завода	284.60	287.70	292.80	291.—	293.40	292.40
Дозови 1860. године	96.70	96.90	97.10	97.40	98.30	98.20
Лондон	122.75	122.—	120.25	122.—	122.15	122.60

Пловидба местне лађе до 21. Марта.

Из Земуна у Београд, у 7 сахата у јутру.
 Из Београда у Земун, у 7 и по сахата у јутру.
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 8 сахата у јутру и у 12 и по сахата по подне.
 Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 2 и по сахата после подне.
 Из Земуна у Београд, у 5 сахата после подне.
 Из Београда у Земун, у 5 и по сахата после подне.

ОПШТА РУБРИКА.

Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

(Eingesendet.)

Allhier drängt sich ein Charlatan
 Vulgo Quacksalber, zu uns heran.
 Er hat ein kräftiges Elixir,
 Das gibt dem Menschen wie dem Thier
 Ein ewiges glückseliges Leben,
 Zu neunzig Unzen eingegeben.
 Auch prophezeit er aus dem Urin,
 Verschreibt darnach seine Medizin.
 Auch macht er euch sobald ihr wollt,
 Aus Häckerling das purste Gold.
 Wenn einer schon im Grabe liegt,
 Und ihr ihm sein Gerippe schickt,
 Kann er die Glieder ineinanderklappen,
 Den ganzen Menschen zusammenpappen,
 Dass er lebendig vor euch steht,
 Und isst und trinkt und sitzt und geht. †

Anzeige.

Die Wohnung im oberen Stock im ehem. Ratkovic'schen Hause in der Donaugasse, bestehend aus mehreren Zimmern, Küche u. s. w. ist vom 1. Mai l. J. zu vermieten. Näheres bei der Hauseigentümerin daselbst.

Објава.

Потписани јавља поштованој публици овде и у околини, да се код њега већ сад могу добити добро печене цигље као и цреп у свакој количини по умереној цени.

У Земуну 15. Фебруара 1869.

Ст. Јоксимовић.

Anzeige.

Der Unterzeichnete macht bekannt, daß man von ihm gut gebrannte Mauer- und Dachziegel in jedem Quantum und zu mäßigen Preisen bekommen kann.

Semlin, 27. Feber 1869.

Stefan Joksimović.

ПАРОПЛОВНА ОБЈАВА.

Потписана главна агенција узима себи част обнародовати, да ће у среду 19. фебруара о. г. у 10 часова пре подне путнички пароброд „Мађаш кираљ“, који је са сваком угодношћу снабдевен, поводом путовања Њ. В. цара у Загреб, ванредно за Сисак поћи, којим ће путем на свакој савској штацији пристајати.

У Земуну, 14. фебр. 1869.

Главна агенција.

Die Unterzeichnete beehrt sich hiermit anzuzeigen, daß am dritten März um zehn Uhr Vormittag das elegant ausgestattete Passagierschiff

„Mátyas Király“

anlässlich der Reise Sr. Majestät des Kaisers eine Separatfahrt von hier nach Sissef mit Berührung aller Zwischenstationen machen wird.

Semlin, am 26. Februar 1869.

Die Hauptagenzie.

Шпијун.

Епизода из руске историје.

Пред поштарницом мале варошице Невиклуска застану кола, у којима сеђаше један млади хусарски официр.

Официр се чињаше да има хитнога посла, јер није се скидао с кола док су се коњи мењали него заповеди те му се чај донесе у кола.

Чим попије чај и упрегну се коњи хтео је да пут продужи, кад на један пут друга кола као на ватрени крили дојуре.

У тим колима сеђаше један ђенерал, који се такође чињаше да има што хитно, јер још отуд викаше поштару, који још имађаше посла око кола хусарскога официра, да му спрема коње. На поздрав нижег официра није се ни одвртао.

Поштар примети с' гласом пуним страхопоштовања господину, што нагло зактеваше коње, да их сада никако у штала нема него да изволи мало причекати, јер сад ће да дође суруџија, што је одвезао једног путника до најближе стације.

— Ја већу да чекам ваших уморних кљусиња! викне ђенерал љутито. Ево одморних коња!

При том покаже на кола у којима је нижи официр седео, и што их баш тада кочијаш потера.

— Извинте екселенцијо, примети поштар. Г. потпоручик је баш пре пет минута заузео кола, и његов налог гласи за скоротечне коње. Ја немогу на се да примим да га задржим.

— Он ће да чека! викне ђенерал заповедничким гласом и загрми кочијашу: стој!

Кочијаш погледи нерешиво у путника.

— Испрежи! викне му ђенерал у исти мах гласом, који не трпи никаквих изговора. Ја узимљем коње!

Официр, који дотле мирно слушао је јер небеше рад да тера комедију, раздражи се суровим гласом ђенераловим, што ни најмање призрења не показиваше, тако да скочи, и приступив ђенералу и са усиљеном мирноћом упита:

— Са каквим правом екселенцијо ако смем питати?

— С правом мога чина! проде-ре се ђенерал на млађег официра.

Официр коме се образ и чело од љутине зажари, још се једном умери и рекне гласом пуним страхопоштовања:

— Част и поштовање вашем чину, екселенцијо, али помислите да

сам ја пре на поштанску стацију стигао, па сам у праву дакле да се с коњима послужим, што су већ у моја кола упрегнути!

— Немам вољу да губим времена у препирању! остави ђенерал гордим гласом таки млађег официра па се опет обрати поштару са повторном заповедношћу, да коње из официрових кола испрегне и у његова кола упрегне.

Поштар небеше рад да се у распру упушта, па слегне раменима.

Официр коме се у утроби кувало и коме крв све више у лице навали, хтеде још једном да покуша да ђенерала одврати па рекне:

— Ја вас молим, екселенцијо, да се још промислите, да мој пут ни најмањег одлагања не трпи, јер су мене са веома важним депешама из Таганрога у Петроград оправили!

— Још ће овај потпоручнички пас главу да ми угреје! викне ђенерал, скочи с кола, стане пред млађег официра и лупи га песницом по образу.

Официр посрне, али се одмах поврати, исуче сабљу и жестоко лупи ђенерала по глави.

Подигне се голема вика на месту пред поштарницом. Чудновати глас, да је неки официр ударио ђенерала као муња пролети кроз варошицу и дозове исправника, који хусареког официра ухвати и одведу га у судницу.

Исправник предузме испит над уапшеником, који је к себи дошао, и ладнокрвно се понашао, и науми после са послушним протоколом да га преда штабу киразирске регименте, што је ту становала.

После испита на коме је уапшеник признао да је осуде вредно дело учинио раздражен страшћу што је удар добио, исправник примети официру да ваља да допусти да му се претресу хаљине јер је таки пропис. А то зато што можда има код себе каквог оруђа чим би себи могао квара да нанесе, па би после одговорност пала на чиновника што га је затворио, а није видео да уапшеник има код себе штогод чим би покушао да живот себи одузме.

Официр допусти мирно да га претресу, а тек онда се узнемири кад му исправник рече да му и хартије преда што их код себе има.

— И мој бележник? упита уапшеник са очевитном узнемиреношћу.

— И то! одговори исправник.

— Бар допустите ми да подерем лишће на коме сам записивао своје приватне ствари, и што не допуштам да други видети може.

— То немогу да допуштим! рекне чиновник.

Уапшеник међу тим извуче свој бележник као муња брзо отвори, па извади неколико листова из њега.

Баш кад је хтео да их исцера, навали на њ не само исправник већ и пандури што су при испиту били, и један отме од уапшеника хартију.

Пандур беше нека грдосија, и њему испале за руком да отме поцепану хартију од официра, али се опет могло разумети шта на њој пише.

Исправник се љубопитно задуби у њу, јер је мислио да је важна. Он заповеди, да одведу официра, који у несвесном беенилу шкрипаше зуби, па упре очи у писмо али ништа није могао из њих да докучи, већ само ред имена. Што их је више понављао све су му познатија долазила. Многа беху имена официра што у околини становаху, и што су пре у вароши становали кад је још једна регимента била.

— Шта ће значити ова имена?

Исправник размишљаваше дуго о томе и падоше му на ум гласови што се разносе о некој војничкој завери.

Да ли он кључ тајана, којима нико досад није могао да уђе у траг, у рукама има? Да нису имена што су на хартији записана имена завереника, са којима је уапшеник хтео лично да се састане?

На испиту своме казао је да важне депеше из Таганрога у Петроград носи. Кад успут за Петроград неби могао нигде да сврне, могао би кад сврши посла па се врати, да се сврати у разне гарнизонске вароши и савез да закључи Све три регименте из које су официри пописати станују између Таганрога и Петрограда на линији, тако да неби имао потребе да свраћа с пута, а да се састане с киме хоће.

Исправник науми да тера даље ствар. Он се њихаше у фантазији сјајнога напретка, које га неби премаило, кад би влади у руке предао замке завере што је тако на далеко раширена. Што је више о свему размишљавао, у толико се више у главу уврћавала фикса идеја да је завери у траг ушао. Он мућкаше по глави овако: Да ова имена немају никаквог значења зашто би се он трудио да их исцера? На сваки начин пуна су значаја.

Исправник, који се до тада нигде са официрима није мешао почне да тражи њихова друштва. Посеђаваше гостионицу, у коју су обично официри у вече долазили и не про-

пушташе ни једне прилике да њихове разговоре не прислуша.

Једног дана добије позив на бал што га је давао официрски корпус. Врло је природно што су га на бал позвали, јер он је био окружни старешина и претседник окружног суда, дакле у првome звању окружнome.

— Можда ћу на овој свечаности, мишљаше он, што ново докучити. Та ће свечаност да примам све официре овдашње и из околине. Па ако заиста постоји кака завера, може се претпоставити да официри никако неће пропустити ту прилику, где би могли да измењају своје мисли, а да се не користе њоме. Само ми ваља избрати најбољи начин на који би се ове измене прислушати могле.

Док је тако и овако размишљавао падне му на ум да он у рукама има гостионичара, у чијој ће кафани бал да се држи.

Он позове истога и рекне му:

— Васиљевићу, хоћеш ли да будеш искрен према мени па ти неће с горега бити?!

— Заповедај господине, па ћу ја на све да пристанем! одговори гостионичар.

— Васиљевићу, пази добро, ти имаш синовца у војничкој служби.

— Ја то знам господине! уздишући одговори гостионичар, јер помишљаше колико би му новаца вредело само да младића усањеника ослободи војинства.

— Васиљевићу, настави исправник даље, ако ми једну ствар учиниш огласићу ти синовца као неспособна за војничку службу, а ни паре на то да не потрошиш.

Васиљевићу се лице засветли...

— Али још није тога доста. Васиљевић! предузме исправник реч даље. Твој синовац хоће да се жени па самостално за себе да ради. Јел тако.

— Тако је баш, милостиви господине!

— Сад видиш Васиљевићу, у власти ми је да ти синовац 10 година тамо амо вордаш кад му неби дао допуст да се жени и да ради.

— Ја то знам милостиви господине исправниче! рекне Васиљевић, који моћ исправникову познаваше.

— За то ти још једном примећавам Васиљевићу што ти кажем, продужи исправник. Ти имаш срећу свога синовца у рукама. Послужи ме добро и савесно па ће твој синовац кроз по године да добије допуст да се жени и да отвори радњу.

— Ја ћу све да чиним што заповедите, милостиви господине ис-

правниче! тврђаше гостионичар с нова.

— Ја ћу да те метнем на пробу Васиљевићу! викне исправник живосно. У твојој гостионици држе се често официрски балови. Јел она је права официрска касина. Зар ни си опазио да се неки официри скупљају и што поверљиво разговарају?

— Тако што бива! рекне Васиљевић.

— Доиста? упита исправник живо. Што необично главе приближују?

Васиљевић се малко промисли па рекне: Ритмајстер Мајборода, потпоручик Грашков, поручик Канкрев и Фенрир чини ми се да стоје у тесној свези.

Исправник осећаше живо задовољство, а и како неби, кад су то све имена, што стоје у записнику хусарског официра?!

— На баловима и реџиментским састанцима, продужи Васиљевић свој говор, за асталом где су ова четворица поседају обично: Мајор Коллов, ритмајстер Шеперхијев и Курпурин, поручик Чебишев и Собров, и потпоруцици Фреудин, Орлов, Стебин и Бибикић.

Исправник се у себи све радоснији осећаше. Васиљевић је у један мах изрекао имена што су записата у бележнику хусарског официра у колико се на овдашњу регименту применити. могу.

Васиљевић као да је знао шта исправник мисли па рекне:

— Сва ова господа би ће, чини ми се, заједно на идућем балу, јер ми је г. Мајборода наручио да то вече поставим астал за тринаест особа! и то у плавој соби.

— За тринаест особа? упадне му у реч исправник и скупљаше у памети све официре што су му подозриви били, па се изненади кад број баш на тринаест искочи.

— Зашто баш хоћеју господа плаву собу? упита исправник љубопитно.

— Зацело што има један улаз, па да се неморају женирати.

— Зар ту ништа неможе да се чује? продужи исправник љутито.

— Не може — али могло би се кад би седео човек у дуварском удубу иза тапетских врата, где ја држим неко посуђе и кухињске потребе.

— Је ли удуб тако велики да човек може неколико сахата у њему мирно да седи?

— Јесте, удуб је и простран, а има решеткови отвор, што сам га начинио у вратима да ми се не квари фино брашно.

— Хоћеш да ми уступиш тај удуб за време бала, Васиљевићу? упита исправник нагло.

— Ви само заповедајте, милостигосподине!

— Али хоћеш ли и да ћутиш?

— Као гроб!

— Кад се почиње бал?

— У осам часова!

— Кад се обично скупљају официри на вечеру?

— Око по ноћи!

— Можеш ли учинити да ја у једанаест часова у удуб плаве собе уђем, а да ме невиде и је ли можно да ову с поља затвориш а да је нико за време банкета не отвори?...

— Ја ћу да се потрудим да вас у свакоме смотрењу задовољим, господине, тврђаше Васиљевић.

(Свршиће се.)

Историја кијања.

Говорса се да научењаца не раде ништа. Па бар да се забављају анатомском истрагом „појаве кијања“. Али бесмртни мора битида сматрају, да је то мало важан посао за њих? Међу тим и кијање као год и смех, зевање, сузе и кашаљ спада у знатна пословања човечијег организма и о њему би се могла написати дебела књига, начичкана учевним, техничним фразама тако, да би је слабо ко и читао.

Доста је рећи, да код све научености старог и напретка садањег света, значај кијања није могао одредити ни „перипатетик Аристотело“, ни моралиста Плутархо, ни филолог Полидор Вирџилије, ни немачки научењак Скокине, ни дански анатоничар Бартолен, ни талијански старинар Страда, ма да су сви они писали и мозгали о кијању.

У старини се сматрало кијање за једну од најважнијих радња човечијег живота. Неки страсан свирац уверава, да је од полако усањаваног кијања постало седамнота музичне скале.

Кад је скултор Прометеј слепио своју статују, па није знао како ће је оживити, он украде мало небеске ватре, па је затвори у мешчић и запуши га звездицом, а кад се врати у своју радионицу, онда очепи мешчић и пренесе га статуји под нос; ова се намршти, климне главом и јако кине. — „Наздравље“ рече јој њезин творац, те се ова жеља од то доба једнако понавља, премда Полидор Вирџилије уверава, да је тек под напном Гргуром великим —

у 591. год. — почео обичај, да се жели наздравља или божијег благослова онима, који кину.

Има људи који неверују причи о Прометеју, него тврде да је он оживио своју статују електриком, али такве материјалисте неће сами ништа изнаћи ни оживити, па зато и споре другоме тај дар.

Међу тим ма ко био тај, ко је почео говорити после кијања „на здравље,“ па ма и не био Прометеј, оно је бар његов савременик, јер је и код најстаријих народа кијање поштовано и уважавано и држано као сретно пророчанство. Зороастар у Зендавести заповеди, да се оном ко кине каже „испунила ти се жеља.“ Пенелопа је веровара у сретно пророчанство кијања тако, да се једном, кад је молила богове да јој врате мужа, па јој у тај мах син Телемак што је јаче могао кинуо, толико зарадовала тој потврди своје жеље, да у мал није заиграла.

Војска Ксенофонтска такође је сматрала кијање за сретно пророчанство. Кад је атински вођа говорио војсци беседу да пробуди у њима храброст, онда неки војник кине, а његови другови одмах поверују, да су богови изабрали његов нос да покажу своју вољу, па су јуначки ударили на непријатеље и победили их. Али то што поможе Ксенофонту у мал' није сатрло морнаре Тимотијева.

Атињани су спремили морску експедицију, али тек што су се извезли из присталишта, па одмах тедоше врнути, јер им је адмирал тада кинуо. Него се и Тимотије вешто искобељао:

— Ах! ви атинци, повиче он — и вас још зову да сте мудри људи, ви који се чудите, што је једног између 10.000 људи ухватила кијавица. А може бити да ћемо сви озепсти, па шта ћете онда рећи!

Атинци се постиде и навале да возари живље повезу.

Дакле и кијање није свакад прорицало срећу и при навожењу брода сматрало се као лош знак. Код египћана, грка и римљана били су званични врачари, који су морали погађати смртнима шта значи кад кину а зато су вукли добру плату. У Риму је кијање прорицало увек срећу. Говорили су, да је мали купидон увек кијао, кад год се родила лепотица и тибарски „кицоши“ оног времена, кад су се удварали госпама говорили су: — *Sternuit tibi Amor*, т. ј. Амор је за вас кинуо.

Па и зар Тиверије умекшавао се, кад је сретно кинуо. Од курјака се стварало јагњешце, кад је могао кинути и возао се на кочијама кроз Рим да прими поздравље од својих „сретних поданика.“

Ако поверујемо некој причи, Јулије Цезар неби прешао Рубикон, да није пре тога од срца кинуо. Да је којом срећом могао кинути на уласку у сенат на дан убиства, сенатори би сакрили мачеве и неби викнули „*Ave Imperator!*“ (живио цар), што је био знак нападају.

Плутархо каже, да Сократ има да благодари кијању за то, што је био mudar, јер су му се после кијања разведравале мисли.

Поштовање кијања отишло је из Рима у све крајеве света. Зацело је по неки несретниковић бегајући од пакости Неронове или Домицијанове пребродио атлански океан и пренео тамо римске обичаје, јер кад су Шпањолци завојштили на Перу, тамо су кијање кацика (старешине) светковали поданици као сретан знак.

У Африци је пак мало другачије. Кад краљ Момотапе намисли кинути, сви дворјани морају поновити то исто, а за њима морају кинути и сви становници у престолници, еле цела држава. То је аећ и сувише ексцентрично. Али је у Нубији још чуднији обичај: кад се изволи краљу кинути, онда сви који се онде десе морају се шопнути по стражњици с пуним уверењем да од тог зависи спасење државе.

У Азији се Сијамци јако плаше кијања, јер мисле да је рђав знак. Они верују да паклени судија записује сваки дан у свој тевтер оне, који морају умрети и у тај час те људе све нешто голица у носу да кину. Дакле ваља гледати да се не кине, па ће паклени судија да заборава забележити име у тевтер. Ето зашто се Сијамци страшно врпоље и устежу, кад им наспе да кину.

Сивас.

О раскоштву.

Људи, који расипају новац и који радо дугове праве, сасвим су противно створени Јањама и онима, који дрхте и леже над новцем. Ови су последњи непријатељи сами себи, а они први својим ближњима. Дакле су већи злочинци, премда су, с друге стране увек бољи људи. Кад понестане блага, а дођу године и искуство многа се распикућа поправи.

Такав је човек увек издашан, само на рђаве цели и на рђаву путу.

Кад распикућа назива економиа тврдицом а тврдица распикућом, онда је то најбољи доказ да је економија у мудрој средини. Непоштовање новца више је и то ваљаних људи унесрећило, него поштовање. Сами закони прогласише већ толике за распикућу, а никога још као тврдицу.

Човек, који је увек издашан, а неће да узме онде, где треба и може, тај је човек истина добар, али будала, јер треба да зна, да људи ни у длаку нису бољи од животиње, која дође на извор и напије се, па онда окрене извору стражницу.

Распикућа је сваки онај, који више избацује и троши, него што прима. Они су непријатељи готово ме новцу, који им све горе у џепу. Такви су људи пред законом малолетни, и добију тудоре, да не буду са свим робови варалица. У наше данашње лукеусно време многи сматрају писмена о дугу своме као сведочанства кредита, мисле, да тиме имају већи кредит, што више дуга имају.

Кредитом постају трговци богати, а раскошни људи постају сиромаси. Трговац сипа новце из више туђих кеса у своју једну, а распикућа из своје једне у туђе кесе.

Раскошници праве увек нове одушке да би старе запушили, и ако им сретно пође за руком, тако се провуку кроз цео живот и умру с поштеним именом. За част и славу и после смрти њихове они се нестарају, јер онда неби правили грдне дугове тако лакомислено, а међу тим много мањи кривци чаме по градовима и тавницама и враћају се из њих још горе, него што су били. Раскошни људи мисле као и птице под небом. Они несеју и бог их онег храни.

Смешно је понашање таквих људи према кредиторима њиховима. Ту је свака друга реч „пријатељу“ и „драги“, „љубезни“ и најслађе речи, каквих је тешко и у „лицсбрифу“ наћи.

Многима је данас неправдо, што је наше време усвојило то правило, да треба пазити више на ствар, него на лице. У пређашње време била је будала, који су се држали за сретне и то им је велика милина била, кад узјаме новаца каквоме племићу или господину.

(Наставиће се.)